

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทยจึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเป็นเวลามากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า เคยพบกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขากิจการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า เป็นเรื่องภายในพรรคให้แก้ไขกันเอง จึงได้นำเรื่องเข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรค และตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ พร้อมกัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรคพิทักษ์ไทยดำเนินการอีกครั้ง โดยสัญญาว่า จะพยายามทำดีที่สุด และจะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก และขอรับผิดชอบทั้งหมด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจง และเอกสารประกอบ คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย เนื่องจากพรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ปรากฏว่า เมื่อพ้นกำหนดเวลาเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้ว พรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายประเสริฐ นาสกุล	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายกระมล ทองธรรมชาติ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุต อดิเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๗๑๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๕ บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน แต่พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ ทั้งๆ ที่พรรคพิทักษ์ไทยจัดตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเกินกำหนดเก้าสิบวันแล้ว จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

๒. พรรคพิทักษ์ไทย โดยนายมาย แก้วจันทรานนท์ หัวหน้าพรรค ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีสาระไม่ตรงกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ คือ การดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา กรณีมีเหตุสมควรยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพราะพรรคพิทักษ์ไทยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๕
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้ หรือไม่
๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคพิทักษ์ไทย หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่าพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นบทบัญญัติ ที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ขอให้ยุบพรรคมวลชน แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญประกอบ กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น ในกรณีของพรรค พิทักษ์ไทย ซึ่งจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ คือ จัดทำรายงานการดำเนิน กิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง กรณีไม่สามารถดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาล รัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง อีกทั้งหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญที่มีสาระไม่ตรงตามที่มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทย จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ซึ่งปรากฏว่าเมื่อพ้นกำหนดเวลา (ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔) ที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ พร้อมทั้งให้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทยยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหรือถือว่าได้รับสำเนาคำร้อง

ปรากฏว่า นายมาย แก้วจันทร์พานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย มีหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงศาลรัฐธรรมนูญว่า “เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขานุการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า “เป็นเรื่องของภายในพรรค แก้ไขกันเอง” ข้าพเจ้าได้นำเรื่องนี้เข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรคและตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ พร้อมกัน” จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสดำเนินการเกี่ยวกับพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง โดยให้สัญญาว่าจะพยายามทำดีที่สุด และจะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีกและขอรับผิดชอบทั้งหมด

พิจารณาแล้ว จากคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย (นายมาย แก้วจันทร์) เข้าใจได้ว่า มีความขัดแย้งกันภายในพรรค แล้วหัวหน้าพรรคได้หารือกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อไม่ได้รับคำแนะนำอย่างใด จึงได้นำเข้าหารือคณะกรรมการบริหารพรรค และตามเอกสารรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ที่หัวหน้าพรรคอ้างและส่งมาประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญก็มีเรื่องการพิจารณางบดุล เสร็จแล้วนายมาย ฯ ขอลาออกจากหัวหน้าพรรค แต่ที่ประชุมก็ได้เสนอชื่อและลงมติเลือกนายมาย ฯ เป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยต่อไปอีกสมัยหนึ่ง โดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน ต่อจากนั้น หัวหน้าพรรคได้เสนอชื่อเลขานุการพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคใหม่ ซึ่งที่ประชุมก็ได้ลงมติเห็นชอบโดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน เห็นว่า คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยและเอกสารประกอบคำชี้แจง ไม่ได้โต้แย้งหรือหักล้างประเด็นที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย กรณีหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างไรก็ดี กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมนเล็กหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒”

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. กระทบ ทงธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ม็อบคัดค้านการประกาศใช้กฎหมาย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นเวลามากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินซึ่งมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมือง จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคพิทักษ์ไทย ซึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วปรากฏว่า เมื่อเลยเวลาที่พรรคพิทักษ์ไทยจะต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคพิทักษ์ไทยได้รับสำเนาคำร้องแล้ว นายมาย แก้วจันทรานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษเกี่ยวกับเลขอาชญากรรมพรรคไม่ให้ความร่วมมือ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า “เป็นเรื่องของภายในพรรคแก้ไขกันเอง” จึงเข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรคและตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ พร้อมกัน ดังนั้น จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสดำเนินการเกี่ยวกับพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง โดยจะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้ออ้างของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย ไม่อาจถือว่าเป็นข้อยกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

จึงต้องถือว่าพรรคพิทักษ์ไทยฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ทั้งไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะผ่อนผันแก่ผู้ถูกร้องในกรณีนี้ได้

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย แจกคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญยอมรับว่า ไม่ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ จริง เป็นเพราะมีปัญหาขัดแย้งกันภายในพรรค และขอโอกาสให้ทางพรรคได้จัดการแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน

นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำชี้แจงของพรรคพิทักษ์ไทยรับกัน ฟังได้ว่าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ จริง

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่มีบทบัญญัติใดให้อีกแก่พรรคการเมืองแก้ไขข้อบกพร่องได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองประสงค์จะให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย และได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคดังกล่าว เพราะมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับ จดแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทยจึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเป็นเวลามากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ เป็นเหตุให้ยุบ พรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาล รัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้ง ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า เคยพบกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขานุการพรรค ไม่ให้ความร่วมมือ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า เป็นเรื่องภายในพรรคให้แก้กันเอง จึงได้นำเรื่องเข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรค และตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ พร้อมกัน จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรคพิทักษ์ไทยดำเนินการอีกครั้ง โดยสัญญาว่า จะพยายาม ทำดีที่สุด และจะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก และขอรับผิดชอบทั้งหมด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจง และเอกสารประกอบคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย เนื่องจากพรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” และโดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ปรากฏว่า เมื่อพ้นกำหนดเวลาเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว พรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ส่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่า พรรคพิทักษ์ไทย ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ปราบกฏว่าเมื่อพ้นกำหนดเวลา (ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕) ที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ จึงมีเหตุที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายมาย แก้วจันทร์ นานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ว่า ขอโอกาสดำเนินการเกี่ยวกับพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง จะไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก และได้ส่งรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ และส่งงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ งบรายรับและรายจ่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ระบุไม่มีรายรับและไม่มีรายจ่ายในรอบปี ตามรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖ บัญญัติว่า “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคพิทักษ์ไทยนั้น เห็นว่า หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อเท็จจริงได้ความจากหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยซึ่งไม่ได้ปฏิเสธว่าได้ส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ จึงฟังได้ว่ามีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เกิดขึ้นกับพรรคพิทักษ์ไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังวินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่า หลังนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทย เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว พรรคพิทักษ์ไทย ไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรค ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทย ผู้ถูกร้องตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคพิทักษ์ไทย ยื่นคำชี้แจงเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สรุปว่า หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับข้อขัดแย้งภายในพรรค จึงขอโอกาสให้พรรคพิทักษ์ไทย

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของพรรคพิทักษ์ไทยแล้ว เห็นว่าตามคำชี้แจง และเอกสารประกอบ มิได้โต้แย้งว่าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจการของพรรค ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้อง ตามคำร้องแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้ปฏิบัติตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ... ฯลฯ...” และนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้อง ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาคือ พ.ศ. ๒๕๕๓ และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

ศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งแจ้งให้พรรคพิทักษ์ไทยยื่นคำชี้แจง

พรรคพิทักษ์ไทย โดยนายมาย แก้วจันทรานนท์ หัวหน้าพรรค มีคำชี้แจงลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นใจความว่าได้เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขากิจการพรรคไม่ให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่ไม่ได้แนะนำอะไร จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้งหนึ่ง โดยสัญญาว่าจะพยายามทำให้ดีที่สุดและไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก

ข้อพิจารณาวินิจฉัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

จากหลักฐานข้อเท็จจริง เห็นว่า คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้แย้งหรือหักล้างประเด็นที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย และเมื่อปรากฏหลักฐานข้อเท็จจริงว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๓๑๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย คำร้องดังกล่าวระบุว่า “นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการเลือกตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มากกว่า เก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินที่ผ่านมา ซึ่งมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย จัดทำรายงานการดำเนินกิจการ ของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียน กำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

“สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคพิทักษ์ไทย ซึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วปรากฏว่า เมื่อเลยเวลาที่พรรคพิทักษ์ไทย จะต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของ พรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียน กำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้ นายทะเบียนทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“...จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ต่อมาหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปลงความได้ว่า พรรคพิทักษ์ไทยมีปัญหภายในพรรค เนื่องจากเลขาธิการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ จึงได้นำเรื่องเข้าหารือกับคณะกรรมการบริหารพรรค และตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสพรรคพิทักษ์ไทยดำเนินการอีกครั้ง

คำวินิจฉัย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือน มีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

โดยที่มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติว่า “พรรคการเมือง ย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑)

(๒)

(๓)

(๔)

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

“....”

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามที่กล่าวแล้ว เห็นว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว เกิดขึ้นกับพรรคพิทักษ์ไทยจริงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้าง สำหรับคำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ให้โอกาสแก่พรรคพิทักษ์ไทยดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่มี

อำนาจอนุมัติตามคำขอดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวจึงเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งยุบพรรค
พิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนขอให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ข้อ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๓/๒๕๕๓ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทย จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา

ข้อ ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ

ข้อ ๓ เมื่อเลยกำหนดเวลาที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ปรากฏว่าพรรคพิทักษ์ไทย ไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ

นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายมาย แก้วจันทร์านนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย ชี้แจงว่า เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขากิจการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่บอกว่า “เป็นเรื่องภายในพรรค พรรคต้องแก้ไขกันเอง” หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ให้โอกาสพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง โดยให้สัญญาว่าจะพยายามทำดีที่สุดและไม่ให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖ “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจดทะเบียนพรรคการเมืองควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๕ “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนเมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคพิทักษ์ไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ กล่าวคือ ไม่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) และหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย (นายมาย แก้วจันทรานนท์) ซึ่งแจ้งว่ามีความขัดแย้งกันภายในพรรค หัวหน้าพรรคได้หารือกับเจ้าหน้าที่ของ กกต. เมื่อไม่ได้รับคำแนะนำอย่างใด จึงได้นำเข้าหารือคณะกรรมการบริหารพรรค และมีการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ นายมาย ฯ ขอลาออก

จากหัวหน้าพรรคแต่ที่ประชุมก็ได้เสนอชื่อและลงมติเลือกนายมาย ๆ เป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยต่อไป อีกสมัยหนึ่ง โดยไม่มีผู้ใดคัดค้าน เห็นว่า คำชี้แจงของหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยและเอกสารประกอบ คำชี้แจง ไม่ได้แย้งหรือหักล้างประเด็นที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบ พรรคพิทักษ์ไทย กรณีหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทิน ที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้ นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างไร จึงเห็นควรสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ ตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมือง

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัย จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๔๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่ง เรื่อง ขอให้มีความสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ สรุปความได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๓ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินที่ผ่านมา ซึ่งมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบการดำเนินกิจการของพรรคพิทักษ์ไทย ซึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ แล้วปรากฏว่า หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบถึงรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีความสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ เมื่อตรวจสอบคำร้องแล้วจึงมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ข้อที่ ๑๐ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทยเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับ หรือถือว่าได้รับหนังสือ

ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้รับหนังสือ เรื่อง การชี้แจงเกี่ยวกับนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีความสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยนายมาย แก้วจันทร์ทรานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย สรุปคำชี้แจงได้ว่า นายมาย ฯ เคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขานุการพรรคไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า “เป็นเรื่องของภายในพรรคแก้ไขกันเอง” นายมาย ฯ จึงได้นำเรื่องนี้เข้าหารือกับ คณะกรรมการบริหารพรรคและตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๔ พร้อมกัน ตามเอกสาร ที่แนบมาด้วยคือ ระเบียบวาระและรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ วันอาทิตย์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๔ ที่อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

สาระสำคัญของการประชุมกล่าวถึงการลาออกของหัวหน้าพรรค และที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบ ให้นายมาย ฯ เป็นหัวหน้าพรรคอีกสมัยหนึ่งตามที่นายสงัด กองรัมย์ เสนอต่อที่ประชุม โดยไม่มีผู้ใดคัดค้านและที่ประชุมได้เห็นชอบกับการเสนอตั้งผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ของพรรค โดยในวาระที่ ๔ ว่า ประธานที่ประชุมได้เสนอให้คณะกรรมการบริหารพรรครีบดำเนินการเกี่ยวกับการแสดงบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สิน ภายใน ๓๐ วัน

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมือง ที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้ง การจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๓ พรรคพิทักษ์ไทยจึงตั้งมาแล้วกว่า ๕๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เมื่อนายมาย ฯ ลาออกและได้รับแต่งตั้ง ให้เป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้ง นายมาย ฯ ก็ไม่ได้ชี้แจงเหตุผลหรือปัญหาใดๆ ที่ไม่ได้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว พิเคราะห์แล้วเห็นว่า หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยฝ่าฝืนโดยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๓๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อมร รัชศาสตร์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

คำร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๓๑๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๓/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยให้ดำเนินการตามเงื่อนไขต่างๆ ต่อไป

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือน มีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึง ๕๐ วัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน

ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ พรรคพิทักษ์ไทยซึ่งเป็นพรรคการเมือง ที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่า ๕๐ วัน (นับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓) และมีหน้าที่จัดทำรายงานการดำเนิน กิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๕๓ มาแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามกำหนด พรรคพิทักษ์ไทยมิได้รายงานให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๓๑๘ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีมติรับคำร้อง จึงได้ส่งสำเนาคำร้องให้พรรคพิทักษ์ไทยเพื่อยื่นคำชี้แจง แก่ข้อกล่าวหา

นายมาย แก้วจันทรานนท์ หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย มีหนังสือที่ พทท. พิเศษ/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

๑) หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยเคยเข้าพบเจ้าหน้าที่ กกต. เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับเลขานุการพรรค ไม่ให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้คำแนะนำอะไร เพียงแต่กล่าวว่า “เป็นเรื่องของภายในพรรค แก้ไขกันเอง” จึงได้หารือกับคณะกรรมการบริหารพรรค และตกลงให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๔ ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๔ โดยระหว่างประชุมใหญ่ นายมาย แก้วจันทรานนท์ ในฐานะประธานที่ประชุมได้ขอลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมคณะกรรมการบริหารพรรค โดยต่อมาในที่ประชุมลงมติให้นายมาย แก้วจันทรานนท์ เป็นหัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทย อีกสมัยหนึ่ง และที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายนามคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ตามที่นายมาย แก้วจันทรานนท์ เสนอ นอกจากนี้ นายมาย แก้วจันทรานนท์ ได้เสนอให้คณะกรรมการบริหารพรรค รับผิดชอบการเกี่ยวกับการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ภายใน ๓๐ วัน หลังจากได้รับการแต่งตั้ง และรับตำแหน่ง เพื่อนำมาเสนอในที่ประชุมทราบ

๒) นายมาย แก้วจันทรานนท์ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาให้มีโอกาสดำเนินการเกี่ยวกับพรรคพิทักษ์ไทยอีกครั้งหนึ่ง โดยสัญญาว่าจะพยายามทำดีที่สุด ไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก

คำวินิจฉัย

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติใน มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตาม ... มาตรา ๓๕ ...” ซึ่งในกรณีนี้ คือ พรรคพิทักษ์ไทยไม่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๓ มายื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเดือน มีนาคม ๒๕๔๔ ประกอบกับมาตรา ๖๕ วรรคสอง ระบุว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมือง มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน ... (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมือง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ ทั้งสองวรรค มิได้ให้ศาลใช้ดุลพินิจพิจารณาผ่อนผันได้อีกหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ดำเนินการ

ตามขั้นตอนแล้ว เมื่อมีเหตุที่จะส่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงให้ส่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพิทักษ์ไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ พรรคพิทักษ์ไทย จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ปรากฏว่า เมื่อพ้นกำหนดเวลา (ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔) ที่พรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) พรรคพิทักษ์ไทยไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ มีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเกินกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กรณีพรรคพิทักษ์ไทยนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรค ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ นับจนถึงวันสิ้นปี ๒๕๕๓ เป็นเวลาเกินกว่าเก้าสิบวัน หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคพิทักษ์ไทยในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๓) และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่หัวหน้าพรรคพิทักษ์ไทยไม่ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

กำหนด จึงมีเหตุให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งยุบพรรคพิทักษ์ไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพิทักษ์ไทย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ